

VIEDOKĻI UN ANALĪZE

Mārtiņš Šulte

UZVARĒTĀJS

Latvijā dibinātais *fintech* jaunuzņēmums *Mintos*, kura valdes priekšsēdētājs ir Mārtiņš Šulte, ir sasniedzis 1 miljardu eiro caur platformu *Mintos* finansēto kredītu apjomu. Straujākais investīciju kāpums noticis tieši šogad, kad investori kopumā ieguldījuši vairāk nekā 500 miljonus eiro, un pie šāda investīciju tempa 2 miljardu apjoms tiks sasniegts jau 2019. gada vidū.

ZAUDĒTĀJS

Sergejs Ivasjuta

Tūrisma firma *SIA Prieks tūre*, kuras valdes priekšsēdētājs ir Sergejs Ivasjuta, paziņojusi par darbības pārtraukšanu, neraugoties uz to, ka daļa uzņēmuma klientu joprojām atrodas ārvalstīs. Uz šī gada 7. augustu *Prieks tūre* ir Valsts ieņēmumu dienesta administratīvais nodokļu parāds 6400 eiro apmērā.

NAUDA

540

Par tādu minimālo algu nākamgad vienojušās Igaunijas arodbiedrības un darba devēji. Tas būtu minimālās algas pieaugums par 8%. Pašlaik šis projekts nodots sabiedrības apspriešanai.

LETA

dianas
biznesswww.db.lv
rus.db.lv

Galvenā redaktore
Līva Melbārde
liva.melbarzde@db.lv
Galvenās redaktora vietniece
Anita Kantāne
anita.kantane@db.lv
Numura redaktore
Anita Kantāne
anita.kantane@db.lv
Pielikumu redaktore
Ingrīda Drazdovska
ingrida.drazdovska@db.lv
Investora redaktors
Jānis Škupelis
janis.skupelis@db.lv

Abonēšanas nodaļa
abonesana@db.lv
+371 67063333

Reklāma
reklama@db.lv
+371 62905402

Citēšanas gadījumā atsauce obligāta. Pārpublicēšana tikai ar rakstisku atļauju.
Reģistrācijas apliecības nr. 1139.
Iespiests Poligrāfijas grupa Mūkusalā.
Metiens 7000.

Redakcija
Andrejostas 23, Rīga, LV-1045
+371 67084442

LINDA RENESLĀCE

Preču zīmju aizsardzība

ZAB Sorainen zvērināta advokāta palīgs

Jaunuzņēmumi, kas darbojas, lai radītu inovatīvu produktu vai biznesa modeli, bieži vien atliek juridisku jautājumu risināšanu uz vēlāku laiku, jo uzskata, ka tie vēl nav aktuāli, to risināšana ir pārāk dārga vai nebūtiska. Tomēr ir atsevišķi jautājumi, kuru laicīga atrisināšana novērš juridiskus riskus, kas citādi negatīvi ietekmē biznesa turpmāko attīstību. Viens no tādiem ir preču zīmju reģistrācija. Preču zīme, kas biznesa vidē saukta par zīmolu, ļauj atšķirt viena uzņēmuma preces un pakalpojumus no cita uzņēmuma precēm un pakalpojumiem. Lai arī sākotnēji jaunuzņēmuma lielākā vērtība ir tā radītais produkts vai biznesa modelis, arī preču zīmes izvēlei un aizsardzībai jāpievērš tikpat liela uzmanība. Ja jaunuzņēmums ir reģistrējis preču zīmi, tas var liegt šo preču zīmi izmantot citām personām. Pretējā gadījumā var gadīties, ka jaunuzņēmums izmanto preču zīmi, kas līdzīga citas personas reģistrētai preču zīmei, un attiecīgi šī persona varēs tiesas ceļā liegt to izmantot. Otrkārt, cita persona var pati sākt izmantot jaunuzņēmuma preču zīmi, taču jaunuzņēmums nevarēs tam iebilst, jo savu preču zīmi nav reģistrējis. Izņēmums, kad preču zīmi tās aizsardzībai var apsvērt neregistrēt, ir, ja tā ir "plaši pazīstama", t.i., preču zīme ir tik populāra, ka patērētāji varētu uzskatīt cita uzņēmuma preces vai pakalpojumus par jaunuzņēmuma precēm un pakalpojumiem. Lai novērstu minētos riskus, jaunuzņēmumam ir jāveic vairākas darbības. Pirmais - jāizvēlas preču zīme, jāizvērtē, kādām precēm vai pakalpojumiem tā tiks reģistrēta un kurās valstīs tā tiks izmantota. Šī izvēle ne tikai noteic reģistrācijas izmaksas, bet rada arī juridiskas sekas. Nevajadzētu reģistrēt preču zīmi attiecībā uz tādiem pakalpojumiem vai precēm, kuras jaunuzņēmums nepārdos, vai arī tādās valstīs, kurās preču zīmi neizmanto. Pretējā gadījumā citas personas ir tiesīgas prasīt preču zīmes reģistrācijas atcelšanu attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, vai teritoriju, kurā jaunuzņēmums preču zīmi neizmanto. Otrais - jāpārbauda preču zīmju datu

”

Ja preču zīmes īpašnieks bez pietiekama attaisnojuma nav secīgi piecus gadus izmantojis savu reģistrēto preču zīmi, tad var prasīt preču zīmes reģistrācijas atcelšanu.

bāzēs, vai nav jau reģistrēta līdzīga preču zīme. LR Patentu valdes mājas lapā ir saraksts ar preču zīmju datu bāzēm, kurās var ielūkoties. Ja kādam tomēr jau ir reģistrēta līdzīga preču zīme, ir jāspēj izšķirt, vai šīs citas personas preču zīme ir reģistrēta tām pašām precēm vai pakalpojumiem un tajā pašā teritorijā. Jaunuzņēmums var izmantot vai reģistrēt savu preču zīmi precēm vai pakalpojumiem, vai teritorijās, kurās citas personas preču zīme nav reģistrēta. Izņēmums ir, ja citas personas preču zīme ir kļuvusi "plaši pazīstama". Tā kā šis ir diskutabls jautājums, visdrošāk ir izvēlēties preču zīmi, kuru vēl neviens nav reģistrējis. Trešais - jāreģistrē preču zīme. Ja preču zīme tiek izmantota tikai vienā valstī, piemēram, Latvijā, tad pietiks ar tās nacionālo reģistrāciju LR Patentu valdē. Ja tomēr ir nepieciešams izmantot preču zīmi visā Eiropas Savienībā vai citās pasaules valstīs, piemēram, ASV, tad ir iespējams reģistrēt Eiropas Savienības preču zīmi vai attiecīgi - starptautisko preču zīmi. Izsmeltošu informāciju par izmaksām un reģistrācijas kārtību jaunuzņēmumi var iegūt LR Patentu valdes, Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja un Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas mājas lapā. Jāņem vērā, ka pastāv arī citas formālas prasības, kurām preču zīmei ir jāatbilst, lai to varētu reģistrēt. Būtiskākā no tām ir, ka preču zīme nedrīkst maldināt patērētājus, ietvert valsts heraldiku, kontroles vai kvalitātes garantijas vai būt aprakstoša (vārdu "Ābols" nevarētu reģistrēt kā preču zīmi, lai pārdotu ābolus, bet to varēja reģistrēt, lai pārdotu datorus). Ceturtais - jāizmanto preču zīme. Ja preču zīmes īpašnieks bez pietiekama attaisnojuma nav secīgi 5 gadus izmantojis savu reģistrēto preču zīmi, tad trešās personas var prasīt preču zīmes reģistrācijas atcelšanu. Par preču zīmes izmantošanu skaitīsies arī preču zīmes izmantošana reklamā. Savukārt attaisnojums preču zīmes neizmantošanai varētu būt saistīts ar konkrētas preces vai pakalpojuma attīstīšanu. Tāpat ir aktīvi jāiebilst pret to, ka citas personas izmanto jaunuzņēmuma preču zīmes.

Vidējā darba samaksa 1000 eiro cetur Latvijā, izņemot Rīgu un Pierīgu, ir tāls sapnis,

Ieva Opmane, Latvijas Bankas ekonomiste (makroekonomika.lv).